

Codul penal

Codul de procedură penală

Legile de executare

- Legea de punere în aplicare • Reglementarea anterioară
- Decizii ale Curții Constituționale • Recursuri în interesul legii
 - Hotărâri prealabile • Legislație conexă • Index alfabetic

Ediție actualizată la
1 septembrie 2022

Cuprins general

CODUL PENAL	1
<i>Index</i>	193
Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (<i>extras</i>)	203
 CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ	211
<i>Index</i>	526
Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (<i>extras</i>)	541
 Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	551
 Legea nr. 253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	633

Titlul III. Participanții în procesul penal

Capitolul I. Dispoziții generale

Art. 29. Participanții în procesul penal. Participanții în procesul penal sunt: organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali, precum și alți subiecți procesuali.

Art. 30. Organele judiciare. Organele specializate ale statului care realizează activitatea judiciară sunt:

- a) organele de cercetare penală;
- b) procurorul;
- c) judecătorul de drepturi și libertăți;
- d) judecătorul de cameră preliminară;
- e) instanțele judecătorești.

Art. 31.^[1] Avocatul. Avocatul asistă sau reprezintă părțile ori subiecții procesuali în condițiile legii.

Legislație conexă: Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată (M. Of. nr. 440 din 24 mai 2018).

Art. 32. Părțile. (1) Părțile sunt subiecții procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită o acțiune judiciară.

(2) Părțile din procesul penal sunt inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente.

Art. 33. Subiecții procesuali principali. (1) Subiecții procesuali principali sunt suspectul și persoana vătămată.

(2) Subiecții procesuali principali au aceleași drepturi și obligații ca și părțile, cu excepția celor pe care legea le acordă numai acestora.

Art. 34. Alți subiecți procesuali. În afara participanților prevăzuți la art. 33, sunt subiecți procesuali: martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare, precum și orice alte persoane sau organe prevăzute de lege având anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale.

Dezlegarea unor chestiuni de drept. A se vedea Decizia nr. 16/2019 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, redată în extras *infra*, la art. 583.

Capitolul II. Competența organelor judiciare

Secțiunea 1. Competența funcțională, după materie și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești

Legea de aplicare: ► Art. 6. (1) Cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță la data intrării în vigoare a legii noi în care nu s-a început cercetarea judecătorească se soluționează de către instanța competentă conform legii noi, potrivit regulilor prevăzute

^[1] Art. 31 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 18 din Legea nr. 255/2013.

de aceeași lege. (2) În situația prevăzută la alin. (1), instanța pe rolul căreia se află cauza o trimite judecătorului de cameră preliminară, pentru a proceda potrivit art. 342-348 din Codul de procedură penală, ori, după caz, o declină în favoarea instanței competente.

► Art. 7. Cauzele aflate în curs de judecată în primă instanță în care s-a început cercetarea judecătorească anterior intrării în vigoare a legii noi rămân în competența aceleiași instanțe, judecata urmând a se desfășura potrivit legii noi.

Art. 35. Competența judecătoreiei. (1) Judecătoria judecă în primă instanță toate infracțiunile, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe.

(2) Judecătoria soluționează și alte cauze anume prevăzute de lege. [*R.A.: art. 25 CPP 1968*]

Art. 36. Competența tribunalului. (1) Tribunalul judecă în primă instanță:

a)^[1] infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 188-191, art. 209-211, art. 254, 256¹, 263, 282, art. 289-294, art. 303, 304, 306, 307, 309, 345, 346, 354 și art. 360-367;

b)^[2] infracțiunile săvârșite cu intenție depășită care au avut ca urmare moartea unei persoane;

c) infracțiunile cu privire la care urmărirea penală a fost efectuată de către Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism sau Direcția Națională Anticorupție, dacă nu sunt date prin lege în competența altor instanțe ierarhic superioare;

c¹)^[3] infracțiunile de spălare a banilor și infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare;

c²)^[4] infracțiunile cu privire la care urmărirea penală a fost efectuată de către Parchetul European, potrivit Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO);

d) alte infracțiuni date prin lege în competența sa.

(2) Tribunalul soluționează conflictele de competență ivite între judecătoriile din circumscripția sa, precum și contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoria în cazurile prevăzute de lege.

(3) Tribunalul soluționează și alte cauze anume prevăzute de lege. [*R.A.: art. 27 CPP 1968*]

Legislație conexă: ► art. 59 alin. (2) din Legea nr. 56/1997 pentru aplicarea prevederilor Convenției privind interzicerea dezvoltării, producerii, stocării și folosirii armelor chimice și distrugerea acestora, republicată (M. Of. nr. 116 din 10 februarie 2004); ► art. 36 din Legea nr. 191/2003 privind infracțiunile la regimul transportului naval (M. Of. nr. 332 din 16 mai 2003); ► art. 121 din O.U.G. nr. 46/2013 privind criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale (M. Of. nr. 299 din 24 mai 2013); ► art. 3 din Legea nr. 151/2016 privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 545 din 20 iulie 2016).

^[1] Lit. a) de la alin. (1) al art. 36 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. II pct. 3 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[2] Lit. b) de la alin. (1) al art. 36 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 102 pct. 19 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Lit. c¹) de la alin. (1) al art. 36 a fost introdusă prin art. 102 pct. 20 din Legea nr. 255/2013.

^[4] Lit. c²) de la alin. (1) al art. 36 a fost introdusă prin art. 19 pct. 1 din Legea nr. 6/2021.

Art. 37. Competența tribunalului militar. (1) Tribunalul militar judecă în primă instanță toate infracțiunile comise de militari până la gradul de colonel inclusiv, cu excepția celor date prin lege în competența altor instanțe.

(2) Tribunalul militar soluționează și alte cauze anume prevăzute de lege.
[R.A.: art. 26 și art. 28 CPP 1968]

Legea de aplicare: ► Art. 20. (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, Tribunalul Militar București și Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București se desființează. (2) Posturile ocupate și personalul din cadrul Tribunalului Militar București și Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar București se transferă la Tribunalul Militar Teritorial București sau, după caz, la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial București, iar posturile vacante, în funcție de necesități, se pot transfera și la alte instanțe militare sau parchete militare. Persoanele care ocupă funcții de conducere la instanța sau parchetul desființat se transferă pe posturi de execuție la Tribunalul Militar Teritorial București sau, după caz, la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial București. (3) Spațiile și dotările materiale ale Tribunalului Militar București și ale Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar București vor fi preluate prin redistribuire de Tribunalul Militar Teritorial București, respectiv de Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial București. (4) La data desființării Tribunalului Militar București, Tribunalul Militar Teritorial București își schimbă denumirea în Tribunalul Militar București, iar Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial București își schimbă denumirea în Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București. (5) Prin aplicarea dispozițiilor alin. (1)-(4), tribunalele militare București, Cluj, Iași și Timișoara devin echivalente în grad tribunalelor. (6) Personalul din cadrul tribunalelor militare București, Cluj, Iași și Timișoara care are grad profesional de judecătorie dobândește, la data intrării în vigoare a prezentei legi, gradul profesional de tribunal, precum și drepturile și obligațiile aferente. Posturile de conducere de la tribunalele militare Cluj, Iași și Timișoara se ocupă în condițiile prevăzute de art. 48 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. (7) Personalul din cadrul parchetelor militare de pe lângă tribunalele militare București, Cluj, Iași și Timișoara care are grad profesional de parchet de pe lângă judecătorie dobândește, la data intrării în vigoare a prezentei legi, gradul profesional de parchet de pe lângă tribunal, precum și drepturile și obligațiile aferente acestuia. Posturile de conducere de la parchetele militare de pe lângă tribunalele militare Cluj, Iași și Timișoara se ocupă în condițiile prevăzute de art. 49 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. (8) Noile state de funcții și de personal pentru Tribunalul Militar București și pentru Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București se aprobă prin ordin comun al ministrului justiției și al ministrului apărării naționale, cu avizul conform al Consiliului Superior al Magistraturii. ► Art. 21. (1) Cauzele aflate pe rolul Tribunalului Militar București, care se desființează, vor fi preluate pe cale administrativă, în termen de 3 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, de Tribunalul Militar Teritorial București, redenumit conform art. 20 alin. (4), care continuă soluționarea acestora. (2) Cauzele aflate în curs de soluționare la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar București, care se desființează, vor fi preluate pe cale administrativă, în termen de 3 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial București, redenumit conform art. 20 alin. (4), care continuă soluționarea acestora.

Art. 38. Competența curții de apel. (1) Curtea de apel judecă în primă instanță:

- a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 394-397, 399-412 și 438-445;
- b) infracțiunile privind securitatea națională a României, prevăzute în legi speciale;
- c) infracțiunile săvârșite de judecătorii de la judecătorii, tribunale și de procurorii de la parchetele care funcționează pe lângă aceste instanțe;

d)^[1] infracțiunile săvârșite de avocați, notari publici, executori judecătorești, de controlorii financiari ai Curții de Conturi, precum și auditori publici externi;

e)^[2] infracțiunile săvârșite de șefii cultelor religioase organizate în condițiile legii și de ceilalți membri ai înaltului cler, care au cel puțin rangul de arhieru sau echivalent al acestuia;

f)^[3] infracțiunile săvârșite de magistrați-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție;

g) infracțiunile săvârșite de membrii Curții de Conturi, de președintele Consiliului Legislativ, de Avocatul Poporului, de adjuncții Avocatului Poporului și de chestori;

h) cererile de strămutare, în cazurile prevăzute de lege.

(2) Curtea de apel judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de judecătoria și de tribunale.

(3) Curtea de apel soluționează conflictele de competență ivite între instanțele din circumscripția sa, altele decât cele prevăzute la art. 36 alin. (2), precum și contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în cazurile prevăzute de lege.

(4) Curtea de apel soluționează și alte cauze anume prevăzute de lege. [*R.A.: art. 28¹ CPP 1968*]

Legislație conexă: ► Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată (M. Of. nr. 411 din 27 mai 2019); ► art. 124 din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian (M. Of. nr. 222 din 19 martie 2020); ► Legea nr. 6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (M. Of. nr. 167 din 18 februarie 2021).

Art. 39. Competența curții militare de apel. (1) Curtea militară de apel judecă în primă instanță:

a) infracțiunile prevăzute de Codul penal la art. 394-397, 399-412 și 438-445, săvârșite de militari;

b) infracțiunile privind securitatea națională a României, prevăzute în legi speciale, săvârșite de militari;

c) infracțiunile săvârșite de judecătoria tribunalelor militare și de procurorii militari de la parchetele militare care funcționează pe lângă aceste instanțe;

d)^[4] infracțiunile săvârșite de generali, mareșali și amirali;

e) cererile de strămutare, în cazurile prevăzute de lege.

(2) Curtea militară de apel judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate de tribunalele militare.

(3) Curtea militară de apel soluționează conflictele de competență ivite între tribunalele militare din circumscripția sa, precum și contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de acestea în cazurile prevăzute de lege.

^[1] Lit. d) de la alin. (1) al art. 38 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 102 pct. 21 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Lit. e)-h) de la alin. (1) al art. 38 au fost introduse prin art. 102 pct. 22 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Lit. f) de la alin. (1) al art. 38 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. 16 pct. 1 din Legea nr. 49/2022.

^[4] Lit. d) și e) de la alin. (1) al art. 39 au fost introduse prin art. 102 pct. 23 din Legea nr. 255/2013.

(4) Curtea militară de apel soluționează și alte cauze anume prevăzute de lege.
[R.A.: art. 28^e CPP 1968]

Art. 40. Competența Înaltei Curți de Casație și Justiție. (1)^[1] Înalta Curte de Casație și Justiție judecă în primă instanță infracțiunile de înaltă trădare, infracțiunile săvârșite de senatori, deputați și membri din România în Parlamentul European, de membrii Guvernului, de judecătorii Curții Constituționale, de membrii Consiliului Superior al Magistraturii, de judecătorii Înaltei Curți de Casație și Justiție și de procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, de judecătorii de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel, precum și de procurorii de la parchetele de pe lângă aceste instanțe.

(2) Înalta Curte de Casație și Justiție judecă apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel, de curțile militare de apel și de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(3) Înalta Curte de Casație și Justiție judecă recursurile în casație împotriva hotărârilor penale definitive, precum și recursurile în interesul legii.

(4)^[2] Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează conflictele de competență în cazurile în care este instanța superioară comună instanțelor aflate în conflict, cazurile în care cursul justiției este întrerupt, cererile de strămutare în cazurile prevăzute de lege, precum și contestațiile formulate împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel în cazurile prevăzute de lege.

(5) Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează și alte cauze anume prevăzute de lege. [R.A.: art. 29 CPP 1968]

Legislație conexă: ► art. 66 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată (M. Of. nr. 807 din 3 decembrie 2010); ► art. 19 din Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată (M. Of. nr. 200 din 23 martie 2007); ► art. 19, art. 22, art. 23, art. 24 și art. 25 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată (M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005); ► art. 40 din Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului (M. Of. nr. 1161 din 8 decembrie 2004); ► Legea nr. 6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (M. Of. nr. 167 din 18 februarie 2021).

Secțiunea a 2-a. Competența teritorială a instanțelor judecătorești

Art. 41. Competența pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul României.

(1) Competența după teritoriu este determinată, în ordine, de:

- a) locul săvârșirii infracțiunii;
- b) locul în care a fost prins suspectul sau inculpatul;
- c) locuința suspectului sau inculpatului persoană fizică ori, după caz, sediul inculpatului persoană juridică, la momentul la care a săvârșit fapta;

^[1] Alin. (1) al art. 40 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 16 pct. 2 din Legea nr. 49/2022.

^[2] Alin. (4) al art. 40 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 25 din Legea nr. 255/2013.

d) locuința sau, după caz, sediul persoanei vătămate.

(2) Prin *locul săvârșirii infracțiunii* se înțelege locul unde s-a desfășurat activitatea infracțională, în totul sau în parte, ori locul unde s-a produs urmarea acesteia.

(3) În cazul în care, potrivit alin. (2), o infracțiune a fost săvârșită în circumscripția mai multor instanțe, oricare dintre acestea este competentă să o judece.

(4) Când niciunul dintre locurile prevăzute la alin. (1) nu este cunoscut sau când sunt sesizate succesiv două sau mai multe instanțe dintre cele prevăzute la alin. (1), competența revine instanței mai întâi sesizate.

(5) Ordinea de prioritate prevăzută la alin. (1) se aplică în cazul în care două sau mai multe instanțe sunt sesizate simultan ori urmărirea penală s-a efectuat cu nerespectarea acestei ordini.

(6) Infracțiunea săvârșită pe o navă sub pavilion românesc este de competența instanței în a cărei circumscripție se află primul port român în care ancorează nava, în afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

(7) Infracțiunea săvârșită pe o aeronavă înmatriculată în România este de competența instanței în a cărei circumscripție se află primul loc de aterizare pe teritoriul român.

(8) Dacă nava nu ancorează într-un port român sau dacă aeronava nu aterizează pe teritoriul român, iar competența nu se poate determina potrivit alin. (1), competența este cea prevăzută la alin. (4). [R.A.: art. 30 CPP 1968]

Legislație conexă: ► art. 8 CP; ► art. 20 din Legea nr. 6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (M. Of. nr. 167 din 18 februarie 2021).

Art. 42. Competența pentru infracțiunile săvârșite în afara teritoriului României. (1) Infracțiunile săvârșite în afara teritoriului României se judecă de către instanțele în a căror circumscripție se află locuința suspectului sau inculpatului persoană fizică ori, după caz, sediul inculpatului persoană juridică.

(2) Dacă inculpatul nu locuiește sau, după caz, nu are sediul în România, iar infracțiunea este de competența judecătorei, aceasta se judecă de Judecătoria Sectorului 2 București, iar în celelalte cazuri, de instanța competentă după materie ori după calitatea persoanei din municipiul București, în afară de cazul când prin lege se dispune altfel.

(3) Infracțiunea săvârșită pe o navă este de competența instanței în a cărei circumscripție se află primul port român în care ancorează nava, în afară de cazul în care prin lege se dispune altfel.

(4) Infracțiunea săvârșită pe o aeronavă este de competența instanței în a cărei circumscripție se află primul loc de aterizare pe teritoriul român.

(5) Dacă nava nu ancorează într-un port român sau dacă aeronava nu aterizează pe teritoriul român, competența este cea prevăzută la alin. (1) și (2), în afară de cazul în care prin lege se dispune altfel. [R.A.: art. 31 CPP 1968]

Legislație conexă: art. 9, art. 10 și art. 11 CP.

*Secțiunea a 3-a. Dispoziții speciale privind
competența instanțelor judecătorești*

Art. 43. Reunirea cauzelor. (1) Instanța dispune reunirea cauzelor în cazul infracțiunii continuate, al concursului formal de infracțiuni sau în orice alte cazuri când două sau mai multe acte materiale alcătuiesc o singură infracțiune.

(2) Instanța poate dispune reunirea cauzelor, dacă prin aceasta nu se întârzie judecata, în următoarele situații:

a) când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană;
b) când la săvârșirea unei infracțiuni au participat două sau mai multe persoane;
c) când între două sau mai multe infracțiuni există legătură și reunirea cauzelor se impune pentru buna înfăptuire a justiției.

(3)^[1] Dispozițiile alin. (1) și (2) sunt aplicabile și în cazurile în care în fața aceleiași instanțe sunt mai multe cauze cu același obiect. *[R.A.: art. 32, art. 33 și art. 34 CPP 1968]*

Art. 44. Competența în caz de reunire a cauzelor. (1) În caz de reunire, dacă, în raport cu diferenții făptuitori ori diferitele fapte, competența aparține, potrivit legii, mai multor instanțe de grad egal, competența de a judeca toate faptele și pe toți făptuitorii revine instanței mai întâi sesizate, iar dacă, după natura faptelor sau după calitatea persoanelor, competența aparține unor instanțe de grad diferit, competența de a judeca toate cauzele reunite revine instanței superioare în grad.

(2) Competența judecării cauzelor reunite rămâne dobândită chiar dacă pentru fapta sau pentru făptuitorul care a determinat competența unei anumite instanțe s-a dispus disjungerea sau încetarea procesului penal ori s-a pronunțat achitarea.

(3) Tăinuirea, favorizarea infractorului și nedenunțarea unor infracțiuni sunt de competența instanței care judecă infracțiunea la care acestea se referă, iar în cazul în care competența după calitatea persoanelor aparține unor instanțe de grad diferit, competența de a judeca toate cauzele reunite revine instanței superioare în grad.

(4) Dacă dintre instanțe una este civilă, iar alta este militară, competența revine instanței civile.

(5) Dacă instanța militară este superioară în grad, competența revine instanței civile echivalente în grad competente potrivit art. 41 și 42. *[R.A.: art. 35 CPP 1968]*

Art. 45. Procedura de reunire a cauzelor. (1)^[2] Reunirea cauzelor se poate dispune la cererea procurorului, a părților, a persoanei vătămate și din oficiu de către instanța competentă.

(2) Cauzele se pot reuni dacă ele se află în fața primei instanțe, chiar după desființarea sau casarea hotărârii, sau în fața instanței de apel.

(3) Instanța se pronunță prin încheiere care poate fi atacată numai odată cu fondul. *[R.A.: art. 36 și art. 37 CPP 1968]*

^[1] Alin. (3) al art. 43 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 26 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (1) al art. 45 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 4 din O.U.G. nr. 18/2016.

Art. 46. Disjungerea cauzelor. (1) Pentru motive temeinice privind mai buna desfășurare a judecății, instanța poate dispune disjungerea acestora cu privire la unii dintre inculpați sau la unele dintre infracțiuni.

(2) Disjungerea cauzei se dispune de instanță, prin încheiere, din oficiu sau la cererea procurorului ori a părților. *[R.A.: art. 38 CPP 1968]*

Art. 47. Excepțiile de necompetență. (1) Excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței inferioare celei competente potrivit legii poate fi invocată în tot cursul judecății, până la pronunțarea hotărârii definitive.

(2) Excepția de necompetență materială sau după calitatea persoanei a instanței superioare celei competente potrivit legii poate fi invocată până la începerea cercetării judecătorești.

(3) Excepția de necompetență teritorială poate fi invocată în condițiile alin. (2).

(4) Excepțiile de necompetență pot fi invocate din oficiu, de către procuror, de către persoana vătămată sau de către părți. *[R.A.: art. 39 CPP 1968]*

Art. 48. Competența în caz de schimbare a calității inculpatului. (1)^[1] Când competența instanței este determinată de calitatea inculpatului, instanța rămâne competentă să judece chiar dacă inculpatul, după săvârșirea infracțiunii, nu mai are acea calitate, în cazurile când:

a) fapta are legătură cu atribuțiile de serviciu ale făptuitorului;

b) s-a dat citire actului de sesizare a instanței.

(2) Dobândirea calității după săvârșirea infracțiunii nu determină schimbarea competenței, cu excepția infracțiunilor săvârșite de persoanele prevăzute la art. 40 alin. (1). *[R.A.: art. 40 CPP 1968]*

Art. 49. Competența în caz de schimbare a încadrării juridice sau a calificării faptei. (1) Instanța sesizată cu judecarea unei infracțiuni rămâne competentă a o judeca, chiar dacă, după schimbarea încadrării juridice, infracțiunea este de competența instanței inferioare.

(2) Schimbarea calificării faptei printr-o lege nouă, intervenită în cursul judecării cauzei, nu atrage necompetența instanței, în afară de cazul când prin acea lege s-ar dispune altfel. *[R.A.: art. 41 CPP 1968]*

Art. 50. Declinarea de competență. (1) Instanța care își declină competența trimite, de îndată, dosarul instanței de judecată desemnate ca fiind competentă prin hotărârea de declinare.

(2) Dacă declinarea a fost determinată de competența materială sau după calitatea persoanei, instanța căreia i s-a trimis cauza poate menține, motivat, probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse de instanța care și-a declinat competența.

(3) În cazul declinării pentru necompetență teritorială, probele administrate, actele îndeplinite și măsurile dispuse se mențin.

(4) Hotărârea de declinare a competenței nu este supusă căilor de atac. *[R.A.: art. 42 CPP 1968]*

^[1] Alin. (1) al art. 48 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 27 din Legea nr. 255/2013.

Art. 51. Conflictul de competență. (1) Când două sau mai multe instanțe se recunosc competente a judeca aceeași cauză ori își declină competența reciproc, conflictul pozitiv sau negativ de competență se soluționează de instanța ierarhic superioară comună.

(2) Instanța ierarhic superioară comună este sesizată, în caz de conflict pozitiv, de către instanța care s-a declarat cea din urmă competentă, iar în caz de conflict negativ, de către instanța care și-a declinat cea din urmă competența.

(3) Sesizarea instanței ierarhic superioare comune se poate face și de procuror sau de părți.

(4) Până la soluționarea conflictului pozitiv de competență, judecata se suspendă.

(5) Instanța care și-a declinat competența ori care s-a declarat competentă cea din urmă ia măsurile și efectuează actele ce reclamă urgență.

(6) Instanța ierarhic superioară comună se pronunță asupra conflictului de competență, de urgență, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac.

(7) Când instanța sesizată cu soluționarea conflictului de competență constată că acea cauză este de competența altei instanțe decât cele între care a intervenit conflictul și față de care nu este instanță superioară comună, trimite dosarul instanței superioare comune.

(8) Instanța căreia i s-a trimis cauza prin hotărârea de stabilire a competenței nu se mai poate declara incompetentă, cu excepția situațiilor în care apar elemente noi care atrag competența altor instanțe.

(9) Instanța căreia i s-a trimis cauza aplică în mod corespunzător dispozițiile art. 50 alin. (2) și (3). *[R.A.: art. 43 CPP 1968]*

Art. 52. Chestiunile prealabile. (1) Instanța penală este competentă să judece orice chestiune prealabilă soluționării cauzei, chiar dacă prin natura ei acea chestiune este de competența altei instanțe, cu excepția situațiilor în care competența de soluționare nu aparține organelor judiciare.

(2) Chestiunea prealabilă se judecă de către instanța penală, potrivit regulilor și mijloacelor de probă privitoare la materia căreia îi aparține acea chestiune.

(3) Hotărârile definitive ale altor instanțe decât cele penale asupra unei chestiuni prealabile în procesul penal au autoritate de lucru judecat în fața instanței penale, cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii. *[R.A.: art. 44 CPP 1968]*

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 102/2021 (M. Of. nr. 357 din 7 aprilie 2021), Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că **sintagma „cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii” din cuprinsul dispozițiilor art. 52 alin. (3) din Codul de procedură penală este neconstituțională.**

Dezlegarea unor chestiuni de drept. Prin Decizia nr. 52/2021 (M. Of. nr. 874 din 13 septembrie 2021), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea, Secția penală și pentru cauze cu minori, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 377 din Codul penal, prin raportare la art. 177 alin. (2) din Codul penal, pentru determinarea subiecților infracțiunii de incest, stabilirea calității de rude biologice în linie directă sau între frați și surori, în cazul în care subiect al infracțiunii este o persoană adoptată, poate avea loc în condițiile art. 52 alin. (1) și (2)

din Codul de procedură penală independent de dispozițiile art. 440 și art. 470 alin. (2) din Codul civil.

Pentru determinarea subiecților infracțiunii de incest prevăzute de art. 377 din Codul penal, în cazul în care unul dintre aceștia este adoptat, nu se impune stabilirea în prealabil a unui raport juridic civil de rudenie în linie directă sau frați și surori potrivit art. 409 din Codul civil raportat la art. 416 din Codul civil sau art. 424 din Codul civil, după caz, acest aspect putând fi stabilit în absența actelor de stare civilă și a unei acțiuni civile cu acest obiect, în cadrul procesului penal pendinte potrivit mijloacelor de probă prevăzute de art. 97 alin. (1) din Codul de procedură penală prin raportare la art. 52 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală.

Efectele legăturii de rudenie biologică stabilite într-un proces civil sau chiar în procesul penal pendinte ulterior comiterii faptei de incest retroactivează până la momentul nașterii copilului”.

Secțiunea a 4-a. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară

Art. 53. Competența judecătorului de drepturi și libertăți. Judecătorul de drepturi și libertăți este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează, în cursul urmăririi penale, cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind:

- a) măsurile preventive;
- b) măsurile asigurătorii;
- c) măsurile de siguranță cu caracter provizoriu;
- d) actele procurorului, în cazurile expres prevăzute de lege;
- e)^[1] încuviințarea perchezițiilor, a folosirii metodelor și tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii potrivit legii;
- f) procedura audierii anticipate;
- g) alte situații expres prevăzute de lege.

Art. 54. Competența judecătorului de cameră preliminară. Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia:

- a) verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror;
- b) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;
- c) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată;
- d) soluționează alte situații expres prevăzute de lege.

Secțiunea a 5-a. Organele de urmărire penală și competența acestora

Legea de aplicare: Art. 5. (1) Cauzele aflate în cursul urmăririi penale la data intrării în vigoare a legii noi rămân în competența organelor de urmărire penală legal sesizate, urmând a fi soluționate potrivit acesteia, cu excepția cauzelor de competența parchetelor militare și a secțiilor militare din cadrul parchetelor competente. (2) Sesizarea instanței în cauzele

^[1] Lit. e) și f) de la art. 53 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 28 din Legea nr. 255/2013.

prevăzute la alin. (1) se va face potrivit normelor de competență din legea nouă. (3) La judecarea cauzelor și la soluționarea propunerilor, contestațiilor, plângerilor sau a oricăror alte cereri în care cercetarea penală a fost efectuată de Direcția Națională Anticorupție potrivit legii vechi, precum și a celor care au rămas în competența acesteia în condițiile alin. (1), participă procurori din cadrul Direcției Naționale Anticorupție.

Art. 55. Organele de urmărire penală. (1) Organele de urmărire penală sunt:

- a) procurorul;
- b) organele de cercetare penală ale poliției judiciare;
- c) organele de cercetare penală speciale.

(2) Procurorii sunt constituiți în parchete care funcționează pe lângă instanțele judecătorești și își exercită atribuțiile în cadrul Ministerului Public.

(3) În cadrul procesului penal procurorul are următoarele atribuții:

- a) supraveghează sau efectuează urmărirea penală;
- b) sesizează judecătorul de drepturi și libertăți și instanța de judecată;
- c) exercită acțiunea penală;
- d) exercită acțiunea civilă, în cazurile prevăzute de lege;
- e) încheie acordul de recunoaștere a vinovăției, în condițiile legii;
- f) formulează și exercită contestațiile și căile de atac prevăzute de lege împotriva hotărârilor judecătorești;
- g) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

(4) Atribuțiile organelor de cercetare penală ale poliției judiciare sunt îndeplinite de lucrători specializați din Ministerul Administrației și Internelor anume desemnați în condițiile legii speciale, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ori avizul procurorului desemnat în acest sens.

(5) Atribuțiile organelor de cercetare penală speciale sunt îndeplinite de ofițeri anume desemnați în condițiile legii, care au primit avizul conform al procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(6) Organele de cercetare penală ale poliției judiciare și organele de cercetare penală speciale își desfășoară activitatea de urmărire penală sub conducerea și supravegherea procurorului. **[R.A.: art. 201 CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 27 alin. (1) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată (M. Of. nr. 170 din 2 martie 2020); ► art. 23 din O.U.G. nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române (M. Of. nr. 351 din 29 iunie 2001); ► art. 4 și art. 22 din Legea nr. 6/2021 privind stabilirea unor măsuri pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/1.939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (M. Of. nr. 167 din 18 februarie 2021).

Art. 56. Competența procurorului. (1)^[1] Procurorul conduce și controlează nemijlocit activitatea de urmărire penală a poliției judiciare și a organelor de cercetare penală speciale, prevăzute de lege. De asemenea, procurorul supraveghează ca actele de urmărire penală să fie efectuate cu respectarea dispozițiilor legale.

^[1] Alin. (1) al art. 56 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 29 din Legea nr. 255/2013.

(2) Procurorul poate să efectueze orice act de urmărire penală în cauzele pe care le conduce și le supraveghează.

(3)^[1] Urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror:

a) în cazul infracțiunilor pentru care competența de judecată în primă instanță aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție sau curții de apel;

b)^[2] în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 188-191, art. 257, 277, art. 279-283 și art. 289-294 din Codul penal;

c) în cazul infracțiunilor săvârșite cu intenție depășită, care au avut ca urmare moartea unei persoane;

d) în cazul infracțiunilor pentru care competența de a efectua urmărirea penală aparține Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism sau Direcției Naționale Anticorupție;

e) în alte cazuri prevăzute de lege.

(4) Urmărirea penală în cazul infracțiunilor săvârșite de militari se efectuează, în mod obligatoriu, de procurorul militar.

(5) Procurorii militari din cadrul parchetelor militare sau secțiilor militare ale parchetelor efectuează urmărirea penală potrivit competenței parchetului din care fac parte, față de toți participanții la săvârșirea infracțiunilor comise de militari, urmând a fi sesizată instanța competentă potrivit art. 44.

(6)^[3] Este competent să efectueze ori, după caz, să conducă și să supravegheze urmărirea penală procurorul de la parchetul corespunzător instanței care, potrivit legii, judecă în primă instanță cauza cu excepția cazurilor în care legea prevede altfel. **[R.A.: art. 209 alin. (1)-(4) CPP 1968]**

Recurs în interesul legii. Prin Decizia nr. 26/2021 (M. Of. nr. 142 din 11 februarie 2022), Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilit:

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, infracțiunea de abuz în serviciu prevăzută în art. 13° din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție raportat la art. 297 din Codul penal, care a cauzat o pagubă materială mai mică sau egală cu echivalentul în lei a 200.000 euro, comisă de o persoană a cărei calitate nu determină incidența dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, este de competența parchetului nespecializat, iar nu a Direcției Naționale Anticorupție.

Dispozițiile art. 13 alin. (1) lit. a) teza a II-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, referitoare la valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, nu sunt incidente în cazul infracțiunii de abuz în serviciu prevăzute în art. 13° din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 297 din Codul penal”.

Legislație conexasă: ► art. 59 din Legea nr. 56/1997 pentru aplicarea prevederilor Convenției privind interzicerea dezvoltării, producerii, stocării și folosirii armelor chimice și distrugerea acestora, republicată (M. Of. nr. 116 din 10 februarie 2004); ► art. 22 din Legea nr. 78/2000

^[1] Alin. (3)-(5) ale art. 56 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 29 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Lit. b) de la alin. (3) al art. 56 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. II pct. 5 din O.U.G. nr. 18/2016.

^[3] Alin. (6) al art. 56 a fost introdus prin art. III pct. 2 din O.U.G. nr. 3/2014.

privind prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (M. Of. nr. 219 din 18 mai 2000); ► art. 13 din O.U.G. nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție (M. Of. nr. 244 din 11 aprilie 2002); ► art. 27 alin. (2) din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române, republicată (M. Of. nr. 170 din 2 martie 2020); ► art. 88¹-88⁹ din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată (M. Of. nr. 827 din 13 septembrie 2005); ► art. 14⁶ alin. (1) din Legea nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante, republicată (M. Of. nr. 451 din 28 iunie 2011); ► art. 20 din Legea nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare, republicată (M. Of. nr. 140 din 26 februarie 2014); ► art. 11 din O.U.G. nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (M. Of. nr. 938 din 22 noiembrie 2016); ► art. 22-25 din Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (J.O. L 283 din 31 octombrie 2017); ► art. 21 din Legea nr. 142/2018 privind precursorii de droguri (M. Of. nr. 519 din 25 iunie 2018); ► art. 124 din Legea nr. 21/2020 privind Codul aerian (M. Of. nr. 222 din 19 martie 2020).

Art. 57. Competența organelor de cercetare penală. (1) Organele de cercetare penală ale poliției judiciare efectuează urmărirea penală pentru orice infracțiune care nu este dată, prin lege, în competența organelor de cercetare penală speciale sau procurorului, precum și în alte cazuri prevăzute de lege.

(2)^[1] Organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală numai în condițiile art. 55 alin. (5) și (6), corespunzător specializării structurii din care fac parte, în cazul săvârșirii infracțiunilor de către militari sau în cazul săvârșirii infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau a putut pune în pericol siguranța navei sau navigației ori a personalului. De asemenea, organele de cercetare penală speciale pot efectua, în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute în titlul X din Codul penal și infracțiunilor de terorism, din dispoziția procurorului, punerea în aplicare a mandatelor de supraveghere tehnică.
[R.A.: art. 207 și art. 208 CPP 1968]

Constituționalitate. Prin Decizia nr. 55/2022 (M. Of. nr. 358 din 11 aprilie 2022), Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că **dispozițiile art. I pct. 1 fraza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2016 [prin care a fost modificat art. 57 alin. (2) CPP – n.r.] sunt neconstituționale.**

Legislație conexă: ► art. 23 și art. 24 din O.U.G. nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române (M. Of. nr. 351 din 29 iunie 2001); ► art. 33 alin. (1) din Legea nr. 191/2003 privind infracțiunile la regimul transportului naval (M. Of. nr. 332 din 16 mai 2003).

Art. 58. Verificarea competenței. (1) Organul de urmărire penală este dator să își verifice competența imediat după sesizare.

(2) Dacă procurorul constată că nu este competent să efectueze sau să supravegheze urmărirea penală, dispune de îndată, prin ordonanță, declinarea de competență și trimite cauza procurorului competent.

^[1] Alin. (2) al art. 57 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 din O.U.G. nr. 6/2016.

(3)^[1] Dacă organul de cercetare penală constată că nu este competent să efectueze urmărirea penală, trimite de îndată cauza procurorului care exercită supravegherea, în vederea sesizării organului competent. *[R.A.: art. 210 CPP 1968]*

Art. 59. Extinderea competenței teritoriale. (1)^[2] Când anumite acte de urmărire penală trebuie să fie efectuate în afara razei teritoriale în care se face urmărirea, procurorul sau, după caz, organul de cercetare penală poate să le efectueze ori poate dispune efectuarea lor prin comisii rogatorii sau prin delegare.

(2) În cuprinsul aceleiași localități, procurorul sau organul de cercetare penală, după caz, efectuează toate actele de urmărire, chiar dacă unele dintre acestea trebuie îndeplinite în afara razei sale teritoriale. *[R.A.: art. 211 CPP 1968]*

Art. 60. Cazurile urgente. Procurorul sau organul de cercetare penală, după caz, este obligat să efectueze actele de urmărire penală care nu suferă amânare, chiar dacă acestea privesc o cauză care nu este de competența acestuia. Lucrările efectuate în astfel de cazuri se trimit, de îndată, procurorului competent. *[R.A.: art. 213 CPP 1968]*

Art. 61. Actele încheiate de unele organe de constatare. (1) Ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, sunt obligate să întocmească un proces-verbal despre împrejurările constatate:

a) organele inspecțiilor de stat, ale altor organe de stat, precum și ale autorităților publice, instituțiilor publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, potrivit legii;

b) organele de control și cele de conducere ale autorităților administrației publice, ale altor autorități publice, instituții publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu serviciul de către cei aflați în subordinea ori sub controlul lor;

c) organele de ordine publică și siguranță națională, pentru infracțiunile constatate în timpul exercitării atribuțiilor prevăzute de lege.

(2) Organele prevăzute la alin. (1) au obligația să ia măsuri de conservare a locului săvârșirii infracțiunii și de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă. În cazul infracțiunilor flagrante, aceleași organe au dreptul de a face percheziții corporale sau ale vehiculelor, de a-l prinde pe făptuitor și de a-l prezenta de îndată organelor de urmărire penală.

(3) Când făptuitorul sau persoanele prezente la locul constatării au de făcut obiecții ori precizări sau au de dat explicații cu privire la cele consemnate în procesul-verbal, organul de constatare are obligația de a le consemna în procesul-verbal.

(4) Actele încheiate împreună cu mijloacele materiale de probă se înaintează, de îndată, organelor de urmărire penală.

^[1] Alin. (3) al art. 58 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 30 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Alin. (1) al art. 59 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. II pct. 6 din O.U.G. nr. 18/2016.

(5) Procesul-verbal încheiat în conformitate cu prevederile alin. (1) constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ. **[R.A.: art. 214 CPP 1968]**

Legislație conexă: ► art. 11-12 din Legea nr. 14/1992 privind organizarea și funcționarea Serviciului Român de Informații (M. Of. nr. 33 din 3 martie 1992); ► art. 15³ din Legea nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei „Delta Dunării” (M. Of. nr. 283 din 7 decembrie 1993); ► art. 106 din Legea nr. 107/1996 a apelor (M. Of. nr. 244 din 8 octombrie 1996); ► art. 14 lit. f) din Legea nr. 191/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Protecție și Pază (M. Of. nr. 402 din 22 octombrie 1998); ► art. 36 din Legea nr. 139/2000 privind activitatea de meteorologie, republicată (M. Of. nr. 167 din 7 martie 2014); ► art. 26 din O.U.G. nr. 244/2000 privind siguranța barajelor, republicată (M. Of. nr. 96 din 4 februarie 2002); ► art. 21 lit. u) din O.U.G. nr. 104/2001 privind organizarea și funcționarea Poliției de Frontieră Române (M. Of. nr. 351 din 29 iunie 2001); ► art. 82 din O.U.G. nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere (M. Of. nr. 965 din 28 decembrie 2002); ► art. 19 lit. r) din Legea nr. 550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei Române (M. Of. nr. 1175 din 13 decembrie 2004); ► art. 99 din O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului (M. Of. nr. 1196 din 30 decembrie 2005); ► art. 51¹ din Legea nr. 325/2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică (M. Of. nr. 651 din 27 iulie 2006); ► art. 45¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic (M. Of. nr. 944 din 22 noiembrie 2006); ► art. 46 din Legea nr. 4/2008 privind prevenirea și combaterea violenței cu ocazia competițiilor și a jocurilor sportive (M. Of. nr. 24 din 11 ianuarie 2008); ► art. 67 din O.U.G. nr. 23/2008 privind pescuitul și acvacultura (M. Of. nr. 180 din 10 martie 2008); ► art. 111 din Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, republicată (M. Of. nr. 611 din 12 august 2015); ► art. 27 din Legea nr. 259/2010 a siguranței digurilor, republicată (M. Of. nr. 191 din 18 martie 2014); ► art. 10-11 din Legea nr. 61/2011 privind organizarea și funcționarea Departamentului pentru lupta antifraudă – DLAF (M. Of. nr. 331 din 12 mai 2011); ► art. 82 din Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător (M. Of. nr. 452 din 28 iunie 2011); ► art. 350 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 547 din 23 iulie 2015).

Art. 62. Actele încheiate de comandanții de nave și aeronave. (1) Comandanții de nave și aeronave sunt competenți să facă percheziții corporale sau ale vehiculelor și să verifice lucrurile pe care făptuitorii le au cu sine sau le folosesc, pe timpul cât navele și aeronavele pe care le comandă se află în afara porturilor sau aeroporturilor și pentru infracțiunile săvârșite pe aceste nave sau aeronave, având totodată și obligațiile și drepturile prevăzute la art. 61.

(2) Actele încheiate împreună cu mijloacele materiale de probă se înaintează organelor de urmărire penală, de îndată ce nava sau aeronava ajunge în primul port sau aeroport românesc.

(3) În cazul infracțiunilor flagrante, comandanții de nave și aeronave au dreptul de a face percheziții corporale sau ale vehiculelor, de a-l prinde pe făptuitor și de a-l prezenta organelor de urmărire penală.

(4) Procesul-verbal încheiat în conformitate cu prevederile alin. (1) constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ. **[R.A.: art. 215 CPP 1968]**

Art. 63. Dispoziții comune. (1) Dispozițiile prevăzute la art. 41-46 și 48 se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale.

(2) Prevederile art. 44 alin. (2) nu se aplică în faza de urmărire penală.

(3)^[1] Urmărirea penală a infracțiunilor săvârșite în condițiile prevăzute la art. 41 se efectuează de către organul de urmărire penală din circumscripția instanței competente să judece cauza, dacă legea nu dispune altfel.

(4) Conflictul de competență dintre 2 sau mai mulți procurori se rezolvă de către procurorul ierarhic superior comun acestora. Când conflictul se ivește între două sau mai multe organe de cercetare penală, competența se stabilește de către procurorul care exercită supravegherea activității de cercetare penală a acestor organe. În cazul în care procurorul nu exercită supravegherea activității tuturor organelor de cercetare penală între care s-a ivit conflictul, competența se stabilește de către prim-procurorul parchetului în circumscripția căruia se află organele de cercetare penală. *[R.A.: art. 45 CPP 1968]*

Secțiunea a 6-a. Incompatibilitatea și strămutarea^[2]

Art. 64. Incompatibilitatea judecătorului. (1) Judecătorul este incompatibil dacă:

a) a fost reprezentant sau avocat al unei părți ori al unui subiect procesual principal, chiar și în altă cauză;

b) este rudă sau afin, până la gradul al IV-lea inclusiv, ori se află într-o altă situație dintre cele prevăzute la art. 177 din Codul penal cu una dintre părți, cu un subiect procesual principal, cu avocatul ori cu reprezentantul acestora;

c) a fost expert sau martor, în cauză;

d) este tutore sau curator al unei părți sau al unui subiect procesual principal;

e) a efectuat, în cauză, acte de urmărire penală sau a participat, în calitate de procuror, la orice procedură desfășurată în fața unui judecător sau a unei instanțe de judecată;

f) există o suspiciune rezonabilă că imparțialitatea judecătorului este afectată.

(2) Nu pot face parte din același complet de judecată judecătorii care sunt soți, rude sau afini între ei, până la gradul al IV-lea inclusiv, ori se află într-o altă situație dintre cele prevăzute la art. 177 din Codul penal.

(3) Judecătorul care a participat la judecarea unei cauze nu mai poate participa la judecarea aceleiași cauze într-o cale de atac sau la rejudecarea cauzei după desființarea ori casarea hotărârii.

(4)^[3] Judecătorul de drepturi și libertăți nu poate participa, în aceeași cauză, la procedura de cameră preliminară, la judecata în fond sau în căile de atac.

(5)^[4] Judecătorul care a participat la soluționarea plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimite în judecată nu poate participa, în aceeași cauză, la judecata în fond sau în căile de atac.

(6) Judecătorul care s-a pronunțat cu privire la o măsură supusă contestației nu poate participa la soluționarea contestației. *[R.A.: art. 46, art. 47 și art. 48 CPP 1968]*

^[1] Alin. (3) și (4) ale art. 63 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. 102 pct. 31 din Legea nr. 255/2013.

^[2] Secțiunea a 6-a a fost introdusă prin art. 102 pct. 32 din Legea nr. 255/2013.

^[3] Alin. (4) al art. 64 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. 102 pct. 33 din Legea nr. 255/2013.

^[4] Alin. (5) și (6) ale art. 64 au fost introduse prin art. 102 pct. 34 din Legea nr. 255/2013.